

GRÖN OMSTÄLLNING – FÖR ETT HÅLLBART TÄBY

Miljöpartiet de grönas förslag till verksamhetsplan
med tilläggsbudget för 2014.

Miljöpartiet de grönas vision:

Täby är en långsiktigt hållbar kommun där rättvisa och jämställdhet råder.

SVERIGE OCH TÄBY SKA TA SIN DEL AV ANSVARET

Sverige måste ta sin del av det globala ansvaret för att minska klimatpåverkan. Utsläppen av klimatpåverkande gaser måste minska. Höjda miljöskatter ska göra det dyrare att använda fossila bränslen samtidigt som vi ska sträva efter att minska vår energiförbrukning och använda förnyelsebara energikällor. De val och investeringar vi gör i dag formar morgondagens samhälle. Vi vet vad som krävs för att skapa en utveckling mot ett hållbart samhälle. Det är här och nu som omställningen måste ske.

Vi vill skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Vi i Täby ska ta vårt ansvar och våga fatta beslut vi bedömer nödvändiga för att förverkliga ett hållbart Täby, ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Vi måste förändra delar av vår livsstil och i detta förändringsarbete spelar Täby kommun en viktig roll som informatör, beslutsfattare, inspiratör och förebild.

Täby kommun har god ekonomi och goda förutsättningar att växa klokt och långsiktigt hållbart. Miljöpartiet lägger en tilläggsbudget på ca 9,1 mnkr med Alliansens budgetförslag som grund. Vi finansierar vår tilläggsbudget inom resultatbudgeten. Det budgeterade resultatet enligt balanskravet uppgår därefter till ca +21,9 mnkr. Vi klarar oss inom balanskravsresultatet på 31 mnkr. Skatten föreslås oförändrad på nuvarande nivå 17,63 kr under 2014. Vårt förslag omfattar år 2014.

Vi förespråkar en måttfull expansion av Täby, med investeringar i infrastruktur som gynnar kollektiva trafikmedel och cykelbanor. Vi föredrar förtätning av redan bebyggda områden, nära kollektivtrafik, för att kunna bibehålla och vårda värdefulla naturområden. De grönområden som har stort rekreativvärde eller har höga naturvärden ska bevaras och vårdas väl. Vid all nyexploatering i kommunen är det viktigt med öppenhet och dialog med kommunens medborgare.

Miljöpartiet i Täby vill kunna erbjuda fler attraktiva bostäder för alla åldrar, och en rik fritid för alla. En Täbybo ska ha ett brett utbud av upplåtelseformer för boende att välja mellan och stor valfrihet inom skola och omsorg. Våra barn, ungdomar och äldre ska få de allra bästa förutsättningarna för ett gott liv.

Vi vill verka för fler arbetstillfällen i Täby. Att ha nära till jobbet ökar livskvaliteten för den enskilde och bidrar till minskad klimatpåverkan genom kortare resor. Kommunen bör hjälpa företag att etablera sig i Täby och underlätta för befintliga företag att växa. Särskilt företag som arbetar med miljövänliga tekniska lösningar, nya tjänster och som kan bidra till en hållbar regional utveckling.

MODERNISERING AV TÄBY – FÖR EN LÅNGSIKTIGT HÅLLBAR KOMMUN

Hållbar utbyggnad av Täby kommun

Vi arbetar för en måttfull och välplanerad expansion av Täby med fler hyreslägenheter, energieffektiva byggnader samt ett väl utbyggt nät av cykel- och gångvägar. Det ska vara enkelt att åka kollektivt därför ska vi fortsätta att satsa på Roslagsbanan och planera för T-bana till Täby samt utöka tvärförbindelserna mellan Nordostkommunerna och till övriga regioner kring Stockholm.

Mer resurser till skolan

Med höjd skolpeng vill vi bidra till att fler lärare kan anställas så att klasserna kan göras mindre och eleverna kan få mer lärartid.

Unga ska få jobb

Vi vill få ner ungdomsarbetslösheten med hjälp av startcentraler som skall fungera som lokala arbetsförmedlingar för unga och drivas av kommunen i samarbete med Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet. Kommunen ska anställa unga arbetslösa för kortare perioder. Med arbetslivserfarenhet och referenser ökar möjligheten att få jobb.

Bättre äldreomsorg

Inom äldreomsorgen behövs högre personaltäthet för att säkerställa en god kvalitet i bemötande och omsorg, men också för att garantera säkerheten för våra äldre. Fler särskilda boenden behövs.

Gifrfri vardag i Täby

Kemikalier finns i nästan allt som vi kommer i kontakt med. Vissa kan skada hormonsystemet och hjärnans utveckling. För att minska kemikaliernas inverkan ska personal i förskolor erbjudas utbildning om skadliga kemikalier. Vi vill höja kraven vid upphandling, för mer ekologisk mat till förskolor och skolor. Vi vill också kartlägga och fasa ut farliga produkter. Giftfria byggmaterial ska användas vid nybyggnation och renoveringar.

KOMMUNSTYRELSEN (+1 mnkr)

Klimat- och energistrategi

Utifrån riksdagens beslut, regeringens bedömningar och aktuella forskningsrapporter måste klimat- och energifrågorna vara utgångspunkten i arbetet för en långsiktigt hållbar utveckling i Täby. Det krävs inte bara en viljeinriktning utan tydliga mål och faktiska åtgärder för att bli framgångsrik i arbetet med att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser.

Miljöpartiets ambition är att innehållet i vår egen Klimat- och energistrategi ska ligga till grund för politiska beslut, verksamhetsplanering, budget och investeringar i syfte att Täby ska bli en långsiktigt hållbar och klimatneutral kommun. Vi förväntar oss att Alliansens Klimat- och energistrategi på samma sätt ska genomsyra Täby kommuns investeringar, målformuleringar i verksamhetsplan, budget samt politiska beslut och att dessa ska tillämpas under 2014. Vi saknar även detta år vad Alliansens definierar som ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.

Miljömål

Miljöpartiets ambition är att Täby kommun kraftfullt ska minska sin miljö- och klimatpåverkan. För att lyckas med det behöver vi fastställa adekvata miljömål inom alla nämnder och styrelser som är konkreta, mätbara och tidsatta. Genom kloka miljömål som följs upp årligen kommer ett systematiskt miljöarbete igång och Täbyborna får en möjlighet till insyn i hur miljöarbetet fortskrider.

Kommunen ska föregå med gott exempel och visa sin vilja att ta ansvar genom att aktivt arbeta för att minska den miljöpåverkan som uppkommer genom konsumtion och resor. Flera miljömål och indikatorer skulle kunna mäta det. Kommunen ska ställa höga krav på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet i sin planering och upphandling.

Inflytande

Miljöpartiet har lyft medborgarperspektivet kontinuerligt och vi anser att medborgardialog ska prioriteras högt. Medborgare känner en starkare och djupare relation till sin närmiljö om de varit med och format den.

I Alliansens budgetförslag för 2014 kan vi läsa att om försöket med att ta tillvara medborgarnas synpunkter och idéer rörande utbyggnad av galoppområdet slår väl ut så kommer arbetet att fortsätta under 2014 inom andra områden. Vi anser att det är av högsta vikt att medborgardialogen planeras in tidigt i varje ny, större byggprocess för att ta vara på invånarnas idéer och synpunkter. Därför ger vi kommunen i uppdrag att fortsätta med medborgardialog inom kommunstyrelsens budgetram.

Unga ska få jobb

Vi vill erbjuda arbetslösa ungdomar jobb med hjälp av startcentraler som skall fungera som lokala arbetsförmedlingar för unga och drivas av kommunen i samarbete med Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet. De program och insatser som finns inom Arbetsförmedlingen fungerar ofta dåligt för unga arbetslösa. Insatserna är för stelbenta och dåligt anpassade till ungas verklighet. Vi tror att det behövs en kombination av Arbetsförmedlingens resurser och kommunens kunskap om ungdomarnas situation och behov. Då finns möjlighet att hitta jobb, utbildning eller praktikplats som passar individen samlat under ett tak. Startcentraler är en modell som Täby kommun kan arbeta efter för att skapa bättre förutsättning för unga arbetslösa.

Bättre förutsättningar för företagande

Kommunen bör verka för fler arbetstillfällen i Täby. Att ha nära till jobbet ökar livskvaliteten för den enskilde och bidrar till minskad klimatpåverkan genom att minska trafik och trängsel på våra vägar. Kommunen bör hjälpa företag att etablera sig i Täby och underlätta för befintliga företag att växa. Nya tjänster och produktionsmetoder, miljövänliga tekniska lösningar, lokal kunskap och lokalt engagemang måste stödjas för att bidra till den lokala och regionala utvecklingen samt skapa närhet till konsumenterna. Miljöpartiet vill driva på för att kommunen ska arbeta med uppsökande verksamheter riktat till småföretag, för att hjälpa till och koppla ihop arbetssökande till möjliga anställningar. Kommunen ska också skapa förutsättningar för att mindre företag ska kunna vara med vid upphandlingar och lägga anbud. Upphandlingarna behöver då brytas ned i mindre summor, mindre klausuler, för att kommunen ska kunna gynna det lokala och närproducerande företagandet.

Framtidens ekonomiska utveckling är tätt sammankopplad med ekologisk hållbarhet. Miljöteknikbranschen, energiomställningen, miljövänligare transportsätt, ekologiskt hållbart byggande och ekologiskt jord- och skogsbruk kommer att generera mängder av nya jobb. Entreprenörer och företag som är inriktade på miljövänlig produktion måste ges de bästa förutsättningar för att starta nya och utveckla befintliga verksamheter.

Framtidens mat

Länsstyrelserna i Västmanland, Södermanland, Uppsala och Stockholm planerar ett gemensamt projekt som syftar till att höja kvalitén på och minska klimatpåverkan från maten inom skola, vård och omsorg. Projektet ska verka för den långsiktiga visionen: Måltiderna inom skola, vård och omsorg ska bidra till en hållbar utveckling, främja hälsan och präglas av matglädje, kvalité och lärande. Maten ska i möjligaste mån lagas till av ekologiska och närproducerade råvaror. Kvaliteten ska vara hög och säsongens råvaror används och tillagas på ett hantverksmässigt sätt. Syftet med projektet är underlätta för kommunerna att servera mat som är ekologisk, lokalproducerad säsonganpassad och god inom rimlig budget.

Projektet är tänkt att starta under 2014 och pågår ca 2 år. Kommunerna får stöd av länsstyrelsen i form av en projektledare och konsult hjälp till att utbilda kökspersonalen i ett kök i respektive kommun och (övrig personal som arbetar med kommunens mat).

Kommunen bidrar med ett belopp på ungefär 40 tkr och en samordnande tjänst på 20-30 procent. Kommunen åtar sig att sprida resultatet i resten av kommunen med mål att visionen ska uppfyllas. Kort och långsiktiga mål med projektet ska vara förankrat i kommunen innan projektstart. Ansvarig nämnd tar beslut om deltagande i projektet. Mot bakgrund till ovanstående anser Miljöpartiet att Projektet Framtidens mat ska genomföras i Täby kommun.

Fairtrade City

Miljöpartiet har föreslagit i en motion att Täby kommun ska utreda möjligheten att arbeta för en Fairtrade City-diplomering, vilket innebär att kommunen lever upp till kriterier som rör etisk upphandling. I juni 2012 beslutades att kommunen skulle avvakta effekterna och konsekvenserna från andra diplomerade kommuner. Miljöpartiet fortsätter arbeta för etisk konsumtion och att Täby ska bli diplomerad. Idag är 59 kommuner i Sverige diplomerade, bland dem finns Sundbyberg, Sigtuna, Botkyrka, Södertälje och Västerås och Eskilstuna.

Fairtrade City är en diplomering till kommuner som engagerar sig för etisk konsumtion. Fairtrade City leds av en styrgrupp vars främsta uppgift är att sprida information om etisk konsumtion. Fairtrade City innebär att kommunen lever upp till kriterier som rör etisk upphandling, ett aktivt informationsarbete samt utbud av etiskt märkta produkter på bl. a arbetsplatser. Det är oacceptabelt att leverantörer till offentlig sektor bryter mot grundläggande mänskliga rättigheter och utnyttjar människor och miljö för att producera det vi konsumerar.

Miljöpartiet yrkar för Kommunstyrelsen:

- Att kommunen ska arbeta för att bli diplomerad av Fairtrade City under 2014. (+0,3 mnkr)
- Att kommunen i sina upphandlingar ska ställa tydliga krav på miljö- och klimatvänliga produkter och tjänster. (+0,3 mnkr)
- Att kommunen ska delta i Projektet Framtidens mat. (+0,4 mnkr)

STADSBYGGNADSNÄMNDEN (+0,3 mnkr)

Ett långsiktigt hållbart Täby

Miljöpartiet arbetar för en måttfull och välplanerad expansion av Täby med fler hyreslägenheter, energieffektiva byggnader samt ett väl utbyggt nät av cykel- och gångvägar. Det ska vara enkelt att åka kollektivt därför ska vi fortsätta att satsa på Roslagsbanan och planera för T-bana till Täby.

Hållbar utveckling ska vara utgångspunkten vid all samhällsplanering såväl avseende trafiklösningar som vid nybyggnation. Mötesplatser av ickekommersiell karaktär är också av stor vikt både i kommunens centrum och i kommundelarna. Det är viktigt att rusta upp och modernisera det befintliga fastighetsbeståndet för att minska vårt ekologiska fotavtryck. Att renovera byggnader medför nästan alltid en mindre miljöbelastning än nybyggnation, under förutsättning att det byggs nytt av samma storlek och med samma funktion.

Om vi ser till miljömålen så räcker det inte för stadsbyggnadsnämnden att vidta en specifik åtgärd och fokusera på ett enstaka miljömål som att t ex att öka den biologiska mångfalden. Det är den samlade effekten av SBN:s alla beslut som leder till en ökad, bibehållen eller minskad biologisk mångfald. Nämndens mål måste utgå från långsiktighet och ett helhetstänkande.

Halva Täby grönt

Det är hög tid att konkretisera vilka områden vi avser att bevara långsiktigt. När särskilt värdefull natur ska skyddas för våra kommande generationer ska utgångspunkten vara våtmarker, sammanhållen skog, bevarande av den biologiska mångfalden och ekologiska passager. I begreppet halva Täby grönt anser vi inte att insjöar ska räknas som grönområde. En grön sjö är inget gott tecken.

Det är också av stor vikt att Täbys invånare för sin rekreation och hälsa har tillgång till grönområden i närheten av sin bostad och till ett större rekreativområde på rimligt gång- och cykelavstånd. Våra sammanhängande park- och naturområden bör därför inte minska i storlek och spridningskorridorerna mellan dessa ska bibehållas. Täbys kvarvarande strandområden ska vara allmänt tillgängliga och användas för fritids- och rekreativändamål och inte blockeras av bebyggelse eller annan exploatering. Vi vill fortsätta skapa miljöer som främjar aktiviteter, t.ex. på grönytor och badplatser.

Hållbara resor

Miljöpartiet driver på för en kapacitetsstark kollektivtrafik. För att ge kommuninvånarna möjlighet att välja mer klimatsmarta transporter behövs en kraftfull satsning på en

kombination av olika åtgärder. Utbyggnaden av bl.a. Roslagsbanan och tunnelbana till Täby är mycket viktiga satsningar - liksom en ökning av kollektiva tvärförbindelser inom Nordostsektorn. Kollektivtrafiksresenärernas behov ska vara avgörande för alla investeringar. Kollektivtrafiken är främst ett ansvar för landstinget, men kommunen ska i samhällsplaneringen ta hänsyn till framkomlighet för alternativa färdmedel och föra en effektiv och aktiv dialog med Trafikverket och SL.

Vi föreslår också att kommunen tar krafttag för att underlätta cyklande. Ju fler som cyklar desto friskare medborgare, mindre buller, lägre kostnader för vägunderhåll och minskade utsläpp av växthusgaser. Vid knutpunkter där många parkerar sina cyklar, speciellt vid byte till kollektivtrafik och vid besök i nya Täby centrum, ska cykelparkeringarna planeras med tak, brett mellan platserna för att lätt låsa fast cykeln.

Trottoarkanter ska fasas av där cykelbanor korsar gator/vägar och höjdskillnader ska planas ut när nya cykelbanor anläggs. Befintliga cykelvägar ska knyts samman och skyltningen förbättras. Befintliga gång- och cykelvägar ska vara separerade, med tydlig markering genom exempelvis färgad asfalt. Vi anser också att det är centralt för säkerheten att kommunen arbetar aktivt för att cykeltrafikanter ska hålla sig till hastighetsbegränsningen. Nya, bredare gång- och cykelvägar separeras där hastigheten kan förväntas vara snabb. Vi förutsätter att våra förslag ingår inom den budget som är planerad för cykelplanen.

Skogsskötsel

Miljöpartiet anser att skötseln av våra skogar fungerar väl och vi är positiva till att kommunen utför skogsskötseln i samråd med skogsgruppen (Naturskyddsföreningen, Orienteringsklubben och Hembyggdsföreningen). Skogarna är våra förnämsta rekreationsytor och ska skötas för att bevara vår biologisk mångfald samt för djurens och människornas välbefinnande. Skötseln av våra skogar ska därför finansieras på samma sätt som våra parker det vill säga utan avkastningskrav.

Bostadsbyggandet

Bostadskrisen har många ansikten. 25-åringen som inte kan flytta hemifrån, familjen som måste trängas i en allt för liten lägenhet och studenten som tältar utanför högskolan. Vid planering av nya bostadsområden på Galoppfältet och i Arninge ska små lägenheter för ungdomar och äldre byggas. Vid nyproduktion ska 30% vara hyresrätter och kommunen ska äga en del av dessa. Kommunen behöver disponera ett antal bostäder för att socialtjänsten ska kunna arbeta mer långsiktigt, flexibelt för att kunna ta emot flyktingar utifrån Migrationsverkets önskemål. Endast i undantagsfall ska man behöva köpa platser i andra kommuner för att hantera socialtjänstens behov.

Det var ett misstag att sälja ut kommunens fastighetsbestånd till privata värdar. De flesta hyresrätterna har redan omvandlats till bostadsrätter. Det är angeläget att kommunen snarast återanskaffar ett bestånd av hyresrätter. Ett sätt är att kommunen ger nya ägardirektiv till TFAB, Täby Fastighets AB, som förvaltar kommunens fastigheter idag.

All nyproduktion och renovering ska planeras utifrån livscykelperspektiv och kretsloppstänkande. Det innebär bl a att det miljövänligaste materialet ska väljas och att det byggs med fokus på låg energiförbrukning.

Fler återvinningsstationer och matavfallsinsamling

Våra medborgare ska inte behöva åka långa sträckor med bil för att lämna sina sopor för återvinning. Det ska vara enkelt att göra rätt.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) ansvarar för att samla in förpackningar, men kommunen eller privata fastighetsägare ställer mark till förfogande. Vid nybyggnation eller renoveringar ska kommunen driva på för ytterligare satsningar för bostads- och servicenära källsortering.

Det är positivt att matavfallsinsamlingen äntligen har börjat. I Gribbylund och Löttingelund har det samlas in ungefär 7 ton matavfall i månaden för biogasproduktion. Vi ser fram emot när hela insamlingssystemet är igång i hela kommunen.

På SÖRAB:s anläggning i Hagby finns idag en återvinningscentral för återvinning av grovavfall och miljöfarligt avfall. Från och med oktober 2012 finns ReFurn på Hagby ÅVC under helgerna. Vi anser att återbruket ska få ta mer plats och skapa möjlighet till fler samarbeten.

Miljöpartiet yrkar för Stadsbyggnadsnämnden:

- Att utreda vilka naturområden som är särskilt skyddsvärda och göra dessa till naturreservat. (+0,3 mnkr)

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND (+0,8 mnkr)

Utvecklingsområden

Energieffektivitet är en mycket viktig fråga ur ett klimatperspektiv. Information och tillsyn beträffande energibesparande åtgärder behöver därför lyftas fram. Vi föreslår att miljökontoret får uppdrag att ansvara för information till medborgarna om energibesparande åtgärder och radon.

För att nå hög kvalitet och goda resultat vid energi- och klimatrådgivning anser Miljöpartiet att kunnig personal ska finnas tillgänglig lokalt. Vid nybyggnation ska delar av belysningen vara närvarostyrd samt vatten- och elkonsumtionen vara synligt för de boende. Miljöpartiet anser att kommunen i samarbete med andra intressenter, exempelvis byggnadsentreprenörer och studenter vid Kungliga Tekniska högskolan, KTH, utvecklar demonstrationsprojekt för klimatsmart byggande, passiv-, noll- eller plushus och bästa tillgängliga renoveringsteknik med tydliga energi-, klimat- och miljökrav.

Den krishantering nämnden ansvarar för ska också omfatta kartläggning av potentiella riskområden och föreslå åtgärder för att mildra följder av klimatförändringarna. Exempel på detta är kartläggning av vatten och avloppssystemens känslighet för översvämningar och markrörelser och därmed risker för rörsador.

Miljöpartiet yrkar för Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd:

- Att energirådgivning och information om radon till medborgaren genomförs.
(+0,5 mnkr)
- Att kartlägga potentiella riskområden med anledning av klimatförändringar.
(+0,3 mnkr)

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN (+1 mnkr)

Miljöpartiet anser att ett kommande kulturevenemang, t ex kulturfestivalen, borde ha ett miljötema. Här kan visas upp vad kommunen satsar på, men också komma med inspiration till enskilda för att alla ska kunna bidra till en förbättrad miljö i Täby och i världen. Alla människor ska ges möjligheter att delta i kultur- och fritidsaktiviteter.

Biblioteken

Biblioteken utvecklas i Täby i enlighet med den Biblioteksstrategi, som tagits fram. Detta är mycket bra och Miljöpartiet välkomnar att biblioteken görs lättillgängliga för allt fler. Det är viktigt med generösa öppettider. Därför anser vi att huvudbiblioteket även ska vara öppet på söndagar. Programmet "Kulturförfriskningar" är en bra satsning och vi skulle gärna se att den verksamheten utökas eftersom föreställningarna ofta är fullbokade.

Föreningsliv

Täby har ett rikt föreningsliv vilket är något som vi vill bevara och utveckla. Föreningslivet ger människor kunskap, insikt och möjlighet att utveckla sin egen förmåga. Tillsammans bidrar det till att utveckla samhället och demokratin.

Musikskolan

Miljöpartiet vill att musikskolans avgifter sänks så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att delta. Ungdomar ska också erbjudas replokaler till en rimlig kostnad. Musik är hälsofrämjande och gynnsamt för barns och ungdomars utveckling.

Idrottsverksamhet

Idrottsverksamhet för unga och vuxna är en av de viktigaste folkhälsofrågorna idag. Genom att som ung ägna sig åt idrott grundläggs goda vanor som följer den enskilde upp i vuxen ålder. Ett sunt idrottande, friluftsliv och motionerande är viktigt för hälsan och förebygger sjukdom. Nyligen har forskning visat att lågintensivt idrottande är bättre för folkhälsan än högintensivt idrottande eller inget idrottande alls. Det är därför viktigt att uppmuntra motionsidrott minst lika mycket som tävlingsidrott. Miljöpartiet vill att det utreds hur Täbyklubbarnas behov av inomhusträning t ex friidrott tillgodoses.

Många idrottsanläggningar kräver mycket energi för driften. Genom att bygga på ett energieffektivt sätt, ta vara på spillvärme från lokaler till uppvärmning av fotbollsplaner

kommer både miljö och kostnader sparas på sikt. Vi vill skapa förutsättningar för medborgarna att kunna förflytta sig till och ifrån anläggningarna med cykel eller kollektivtrafik.

Ny simhall

En ny simhall planeras. Miljöpartiet anser att den ur miljö- och hälsoperspektiv bästa reningsmetoden ska användas.

Miljöpartiet yrkar för Kultur- och fritidsnämnden:

- Att deltagaravgifterna till musikskolan sänks med 8%. (+0,6 mnkr)
- Att huvudbibliotekets öppethållande utökas till att också gälla söndagar. (+0,3 mnkr)
- Att utreda om Täbyklubbarnas behov av inomhusträning för friidrott tillgodoses. (+0,1 mnkr)

SOCIALNÄMNDEN (+0,5 mnkr)

Äldreomsorg

Det är ett växande problem i hela landet att det inte finns tillräckligt många s.k. särskilda boenden (gruppboenden och vård- och omsorgsboenden) för den växande grupp äldre som är i behov av detta. Följden blir att många äldre, ibland mot sin vilja, tvingas bo kvar hemma under dåliga förhållanden. Anhöriga pressas hårt och hemtjänsten utnyttjas maximalt. Täby är inget undantag – redan idag köper kommunen många platser i andra kommuner och behovet av särskilda boenden i kommunen beräknas dessutom öka lavinartat de närmaste åren. En mångfald av boenden med olika inriktning är önskvärt, bl.a. boenden där husdjur är tillåtet.

Täby har hamnat på plats 241 bland kommunerna när det gäller kvaliteten i vård- och omsorgsboenden i den nationella brukarundersökningen 2012 års Öppna Jämförelser. Hur kan vi förbättra kundnöjdheten? Omsorgen blir inte bättre än de resurser som tillförs - kanske är pengnivån för låg för att det ska vara möjligt att bedriva en god omsorg med tillräcklig bemanning? Men pengarna kan inte höjas utan att kommunen samtidigt specificerar vilka krav som ska gälla för verksamheterna och följer upp att skattemedlen faktiskt går till att höja kvaliteten och inte högre vinstuttag. Miljöpartiet föreslår att kommunen överväger en sådan höjning av pengarna alternativt satsar mer på att bedriva verksamheten i kommunal regi.

Individ- och familjeomsorg

Socialtjänsten måste tidigt identifiera barn i utsatta situationer där föräldrar av olika anledningar inte förmår ta sitt föräldraansvar och vidta de åtgärder som är påkallade i det enskilda fallet utifrån att barnen ska ha goda levnadsvillkor under sin uppväxt. Eventuella tvångsplaceringar ska noga följas upp till säkerställande av att placeringen motsvarar kommunens krav. Det är oacceptabelt att omhändertagna barn far illa. Det är lika oacceptabelt att inte omhänderta ett barn om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas och barnets vårdnadshavare inte vill samarbeta med socialtjänsten.

Omsorg av funktionshindrade

Människor med funktionshinder av den typ som avses i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är typiskt sett en utsatt grupp. Det förekommer att funktionshindrade utnyttjas av anhöriga och andra samt att de inte får det stöd och service som staten eller kommunen betalar för. Detta är inte god hushållning med allmänna medel och oacceptabelt från den funktionshindrades synpunkt. Det är viktigt

att kommunen tillhandahåller boenden och verksamhet för denna kategori personer i egen regi, så att de som vill får tillgång till en kvalitetssäkrad verksamhet där en reell insyn är möjlig. Det är också viktigt att de som arbetar med funktionshindrade har rätt kompetens och erfarenhet och att personalomsättningen hålls låg, eftersom många funktionshindrade med t.ex. autism tyr sig till ett fåtal personer och mår dåligt av personalbyten. Kommunen bör därför ha ambitionen att öka den del av omsorgen om funktionshindrade som drivs i kommunal regi och inte tvärtom, som det är idag.

Flyktingmottagning

Täby har ett avtal med Migrationsverket att ta emot 30 nyanlända per år. I praktiken har dock inte mer än ett fåtal anlänt, vilket förklarats med den generella bristen på bostäder i Täby och eftersläpning vid kommunikation med Migrationsverket. Nu planeras ett till hem för vård och boende (HVB) för ensamkommande flyktingbarn (8 platser), vilket är den kategori som kommunen förefaller vilja rikta in sig på. Detta är bra, men man kan notera att det är staten betalar för dessa nyanlända, även efter att de i förekommande fall beviljats permanent uppehållstillstånd. Täby kommun fortsätter tyvärr att utmärka sig som en osolidarisk kommun som tar emot så få nyanlända som möjligt, vilket bidrar till att vissa kommuner får en mycket stor inflyttning av nyanlända med ibland stora behov av hjälp från samhällets sida. Frågan är förvisso inte helt enkel, eftersom en stor del av inflyttningen till vissa kommuner beror på annat än just avtalen med Migrationsverket, bl.a. enskildas val. Det är också lätt att använda sig av argumentet att det saknas lämpliga bostäder. Den invändningen ska dock ses i ljuset av att Täby valt att avyttra stora delar av sitt kommunala bestånd av hyresrätter till privata värdar, som väljer att göra om dem till bostadsrätter, och att Täby länge haft som strategi att undvika planera för hyresrätter. Även om privata byggherrar skulle bygga hyresrätter istället för bostadsrätter, blir de dyra. Kommunens ambitionsnivå borde vara mycket högre i denna fråga och skapa bättre förutsättningar för mindre hyresrätter.

Alliansens mål

Det är med tillfredsställelse som vi noterar att Alliansen vill införa ett effektmål under rubriken Hållbar tillväxt: Socialnämnden verkar för minskad användning av fossila bränslen, vilket konkretiseras till att socialnämndens verksamheter i kommunal regi ska ha tillgång till alternativa transportmedel vid utgången av 2014.

Miljöpartiet yrkar för Socialnämnden:

- Att kommunen utreder förutsättningarna för att höja kvaliteten i verksamheten på vård- och omsorgsboende. (+0,5 mnkr)

BARN- OCH GRUNDSKOLENÄMNDEN (+4,5 mnkr)

Sverige behöver en ny skolpolitik. En politik som ger lärarna tid att se varje elev. Skolan behöver tid, tillit, resurser och en politik som värderar lärarna som en av samhällets allra viktigaste yrkesgrupper. Alla elever har rätt att nå sina mål. Ingen elev ska behöva lämna årskurs tre utan att kunna läsa, skriva och räkna. I skolan ska det finnas god tillgång till elevhälsa, specialpedagogik och studie- och yrkesvägledning. Alla elever ska ha tillgång till bemannade skolbibliotek, och skolan ska främja likabehandling och arbeta mot mobbning. För att alla elever ska få en ärlig chans måste även förskolan och fritidshemmen få del av skolsatsningar.

Miljöpartiet värnar den pedagogiska mångfalden, såsom Ur och skur, Montessori och Waldorf. Vidare vill vi ha ett rikt utbud av omsorgsformer i kommunal, kooperativ eller enskild regi. Kommunen måste dessutom eftersträva små barngrupper med välutbildad personal. Det är viktigt att både förskolor, familjedaghem och skolor får nödvändiga ekonomiska resurser för att fungera väl.

Mer resurser till skolan

Skolan är en av våra viktigaste arbetsplatser. Här ska alla barn få de verktyg de behöver. Skolan ska ge alla elever den ledning och stimulans samt det stöd de behöver för att utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt. Många barn behöver mer tid med sin lärare för att lyckas. Med mer resurser till skolan vill vi bidra till en bättre arbetsmiljö för såväl elever som lärare.

En giffri vardag

Miljöpartiet vill att förskolor och skolor ska göras fria från skadliga kemikalier. För det krävs utbildning av personal, kartläggning av barnens miljö och utfasning av farliga material. De senaste 50 åren har världens kemikalieproduktion ökat från sju miljoner ton till över 400 miljoner ton per år. Enligt EU:s sammanställning används idag över 100 000 kemiska ämnen, varav många är skadliga. De finns i allt som omger oss, exempelvis i kläder, mat, leksaker, hygienprodukter och byggmaterial.

Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier. Deras biologiska utveckling, fysiska aktiviteter och beteende ger upphov till ökad exponering. De biter på saker, utforskar sin omvärld och vistas nära golvet där många kemikalier samlas. Upprepad exponering av vissa kemikalier under de första levnadsåren riskerar att skada nervsystem, reproduktionsförmåga samt hormon- och immunsystem. För en säker uppväxtmiljö krävs en ökad medvetenhet om riskerna och att man rensar ut skadliga produkter som redan finns i barnens miljö.

Miljöpartiet yrkar för Barn- och grundskolenämnden:

- Att i samarbete med utförare inom förskoleverksamhet kartlägga lokaler, leksaker mm utifrån kemikaliers skadlighet. (+0,3 mnkr)
- Att Täby kommun ska erbjuda utbildning till samtliga utförare inom barnomsorg om kemikalier i barnens vardag. (+0,2 mnkr)
- Att höja skolpengen. (+4 mnkr)

GYMNASIE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN (+1 mnkr)

Fortbildning – lärarna är skolans viktigaste resurs

Välutbildade lärare är en av de viktigaste förutsättningarna för framtidens skola. Miljöpartiet vill att varje lärare ska få en regelbunden och kvalitativ kompetensutbildning. Genom hela yrkeslivet ska påfyllning av kunskap erbjudas utan att läraren ska behöva gå ned i lön eller bekosta vidareutbildningen själv.

Minskad administrationsbörda för lärare – mer tid för varje elev

Läraren är specialist på att undervisa, därför ska läraren ägna sin tid till just det. Minskning av administrationsbördan är helt nödvändig. Den tiden behövs i stället för mer tid att kvalitetssäkra för- och efterarbete och inte minst för tillgänglighet för eleverna. Eleverna måste få möjlighet att träffa och prata med sina lärare, även mellan lektionerna. Det måste också finnas tid för kollegialt samarbete, utbyte av erfarenheter och tankar. För att kunna erbjuda eleverna mer tid med sin lärare anser Miljöpartiet att kommunen ska driva frågan om höjda programpriser på nationella program när länets prislista ska revideras inför 2015.

Likvärdighet/jämlikhet – alla elever förtjänar en ärlig chans att lyckas i skolan

Skolan ska ge alla elever den ledning och stimulans samt det stöd de behöver för att utifrån sina förutsättningar utvecklas så långt som möjligt. Elever ska vid sidan av sina ordinarie lärare ha tillgång till övrig specialistkompetent personal, specialpedagoger, kuratorer, studie- och yrkesvägledning mm.

Demokratisk skola – modern syn på kunskap

Skolan ska inte bara förmedla kunskaper, skolan ska också förmedla och förankra respekt för grundläggande demokratiska värden och stimulera till självständigt kritiskt tänkande. Utbildning och bildning handlar om att kombinera motivation med nyfikenhet, kunskap med förståelse. I en global värld, med överflöd av information, är förmåga till kritisk analys av största vikt.

Vuxenutbildning

Miljöpartiet vill fortsätta satsa på det livslånga lärandet. Ett samhälle förbättrar levnadsstandarden och den enskilda sin livskvalitet när utbildningsnivån ökar. Vuxenutbildningen ska ge det stöd våra medborgare behöver när de önskar höja sin kompetens för att komma in i, eller tillbaka till, arbetslivet. Utbudet av kurser och utbildningar ska utgå från arbetsmarknadens behov och den enskildes önskemål.

Även de som redan har slutbetyg från gymnasiet ska erbjudas möjlighet att vidareutbilda sig till yrken där det idag råder brist på arbetskraft på arbetsmarknaden. Miljöpartiet anser därför att när kommunens egna kriterier och prioriteringsordning tas fram under 2014 ska den vara generösare än idag.

Miljöpartiet yrkar för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden:

- Att kommunens kriterier och prioriteringsordning för gymnasiala vuxenstudier blir mer generösa än idag. (+1 mnkr)

För Miljöpartiet de gröna i Täby kommun

Malin Karlsson

Elisabeth Johansson

Marie Stegard Lind

Jonas Paulsson

Rolf Öberg

Lisl Giertz